

رتبه ایران در چند حوزه اقتصادی در بین کشورهای جهان

این روزها آمار و اطلاعات صحیح مهم‌ترین فاکتور در شناخت جایگاه هر پدیده‌ای در حوزه‌های مختلف و علی‌الخصوص در حوزه اقتصاد می‌باشد.

طبیعی است به دست آوردن جایگاه کشورمان در شاخص‌های مهم اقتصادی در منطقه و همچنین حوزه کشورهای سند بیست ساله و در بین کشورهای در حال توسعه و نهایتاً در بین کشورهای جهان کمک شایانی می‌نماید تا بتوانیم ضمن مقایسه و ارزیابی خود با سایرین، تلاش‌های خود را در زمینه‌هایی معطوف نماییم که در آن جا احساس ضعف و عقب ماندگی می‌نماییم.

مقایسه به عمل آمده که با کمک گرفتن از سایت‌های معتبر جهانی و همچنین روزنامه‌های وزین اقتصادی صبح کشور مانند دنیای اقتصاد و جهان صنعت به عمل آمده است تلاشی است در جهت شناخت جایگاه کشورمان در حوزه‌های مهم اقتصادی تا انشاء... بتوانیم تلاش خود را جهت کسب رتبه نخست در بین کشورهای منطقه در سال ۱۴۰۴ دوچندان نماییم.

۱ - رتبه بدهکاری

کشور ایران با ۲۱/۹۲ میلیارد دلار شصت و هشتمین کشور بدهکار جهان می‌باشد.
در این رتبه بندی که توسط سازمان اطلاعات مرکزی آمریکا در سال ۲۰۰۹ انجام پذیرفته است کشور آمریکا با ۱۲۲۵۰ میلیارد دلار بدهکارترین کشور دنیاست.
در این گزارش کشور امارات متحده عربی با ۱۲۶/۹ میلیارد دلار بدهکارترین کشور در منطقه خاورمیانه می‌باشد.
در این گزارش رتبه جهانی کشورهای بحرین ۱۰، کویت ۳۷، پاکستان ۴۴، قطر ۵۵، عراق ۶۷ و عربستان ۷۵ می‌باشد.

۲ - شاخص رونق

این شاخص دارای ۹ فاکتور می‌باشد که مهم‌ترین آنها عبارتند از کارآفرینی و ابتکار، آموزش، بهداشت، امنیت و سرمایه اجتماعی.
براساس مطالعات انجام گرفته از سوی موسسه مطالعاتی لگاتوم در سال ۲۰۰۸ ایران در بین ۱۰۴ کشور مورد بررسی قرار گرفته دارای رتبه ۹۴ می‌باشد.
ده کشور اول این رده‌بندی عبارتند از فنلاند - سوئیس - سوئد - دانمارک - نروژ - استرالیا - کانادا - هلند - آمریکا و نیوزیلند.
رتبه بعضی دیگر از کشورها نیز بشرح ذیل است.
انگلستان ۱۲ - آلمان ۱۴ - ژاپن ۱۶ - هلند ۴۵ - امارات ۴۷ - کویت ۵۲ - اندونزی ۶۱ - چین ۷۵ - عربستان ۸۱ - مصر ۸۸

۳- آزادی‌های اقتصادی

این شاخص بیشتر در بخش تجارت خارجی و قوانین مالی بررسی می‌نماید. براساس مطالعاتی که توسط موسسه تحقیقاتی فریز کانادا در سال ۲۰۰۸ درخصوص ۱۴۱ کشور جهان به عمل آمده است رتبه کشور ایران ۱۱۲ می‌باشد.

۴- قدرت اقتصادی

کشور ایران با تولید ناخالص داخلی معادل ۳۴۴ میلیارد دلار در سال ۲۰۰۸ دارای رتبه دهم در میان ۱۴۷ کشور در حال توسعه جهان می‌باشد. در این رده بندی که توسط صندوق بین‌المللی پول انجام پذیرفته است کشور چین با تولید ناخالص داخلی ۴۴۰۰ میلیارد دلار (اول) و کشور روسیه با ۱۶۷۰ میلیارد دلار (دوم) و برزیل با ۱۵۷۰ میلیارد دلار (سوم) می‌باشد.

۵- نرخ تورم

براساس گزارش اکونومیست در سال ۲۰۰۸ کشور ایران با ۱۷٪ نرخ تورم در بین ۲۲۴ کشور مورد مقایسه قرار گرفته دارای رتبه ۲۱۹ در جهان می‌باشد در این مقایسه تنها شش کشور زیرمابوده - برمه - ونزوئلا - گینه - عراق و کنگو نرخ تورمی بیشتر از ما دارند در میان ۲۴ کشور حوزه سند چشم‌انداز ۲۰ ساله فقط عراق دارای نرخ تورم بیشتر از ما می‌باشد. ۱۴ کشور در جهان با تورم بالای ۱۵٪ وجود دارند و ۲۹ کشور در جهان دارای نرخ تورم دورقمی هستند.

۶- جاذبه‌های تجاری

دارای ۹۱ شاخص اقتصادی و بازرگانی و سرمایه‌گذاری می‌باشد در این رده بندی که توسط نشریه اکونومیست تهیه شده است کشور ایران در بین ۸۲ کشور بررسی شده دارای رتبه ۸۰ می‌باشد. کشورهای اول تا دهم به ترتیب عبارتند از دانمارک - فنلاند - سنگاپور - کانادا - سوئیس - هنگ کنگ - هلند - استرالیا - آمریکا و سوئد. بعضی دیگر از کشورهای این رده بندی عبارتند از امارات ۲۳، قطر ۲۶، بحرین ۲۹، عربستان ۴۸، ترکیه ۴۹، هند ۵۴، کویت ۵۵، روسیه ۶۱، ونزوئلا ۸۱، انگولا ۸۲.

۷- ذخائر ارزی و طلا

براساس گزارش سازمان اطلاعات مرکزی آمریکا، کشور ایران با ۹۶ میلیارد دلار ذخائر ارزی و طلا در بین ۱۵۵ کشور مورد بررسی قرار گرفته دارای رتبه ۱۱۷م می‌باشد.

رتبه بعضی از دیگر کشورهای بررسی شده بشرح جدول ذیل است.

میلیارد دلار

۱	چین	۲۰۳۳	۱۰	هنگ کنگ	۱۶۵
۲	ژاپن	۹۴۵	۱۱	الجزایر	۱۵۰
۳	روسیه	۴۳۵	۱۲	آلمان	۱۳۶
۴	تایوان	۲۹۶	۱۳	تایلند	۱۰۶
۵	هند	۲۵۰	۱۴	مالزی	۱۰۴
۶	فرانسه	۲۰۴	۱۵	ایتالیا	۱۰۴
۷	کره جنوبی	۲۰۱	۱۶	لیبی	۹۹
۸	برزیل	۱۹۷	۱۷	ایران	۹۶
۹	سنگاپور	۱۶۸			

۸ - ذخائر نفت و گاز

براساس اعلام آقای میرکاظمی وزیر نفت کشور، ایران در سال ۲۰۰۹ با ۱۳۷ میلیارد بشکه نفت و ۲۹۰۰۰ میلیارد متر مکعب گاز، سومین کشور از این حیث در جهان می باشد.

۹ - فضای کسب و کار

فضای کسب و کار دارای ۱۰ شاخص می باشد و تمامی فعالیت های یک بنگاه اقتصادی از بدو تولد (ثبت شرکت) تا مرگ آن (اعلام ورشکستگی) را شامل می گردد.

براساس بررسی های به عمل آمده توسط بانک جهانی در سال ۲۰۰۹ و در بین ۱۸۳ کشور در جهان، ایران دارای رتبه ۱۳۷ ام می باشد.

رتبه اول تا دهم این بررسی متعلق به کشورهای سنگاپور - نیوزیلند - هنگ کنگ - آمریکا - انگلیس - دانمارک - ایرلند - استرالیا و نروژ می باشد.

رتبه برخی دیگر از کشورها عبارتند از عربستان ۱۳ - بحرین ۲۰ - امارات ۳۳ و ترکیه ۷۳ می باشد.

۱۰ - ریسک پذیری

این شاخص، ریسک پذیری در فضای اقتصادی را مورد مطالعه قرار می دهد و توسط موسسه بیزینس ساینس مانیتور در سال ۲۰۰۹ انجام پذیرفته است. در این رتبه بندی ایران در میان ۱۵ کشور خاورمیانه دارای رتبه ۱۱ ام است.

در این رده بندی قطر و بحرین اول و دوم هستند و عراق در رده نهم

۱۱ - گذرنامه ایرانی

براساس بررسی موسسه هادلی سوئیس در سال ۲۰۰۹، ایرانی ها می توانند بدون اخذ ویزا به ۲۵ کشور دنیا مسافرت نمایند.

در این رتبه‌بندی شهروندان دانمارک با سفر بدون ویزا به ۱۵۷ کشور در صدر قرار دارند و شهروندان فنلاند و ایرلند و پرتغال با سفر آزادانه به ۱۵۶ کشور در رده‌های بعدی قرار دارند در این رده بندی شهروندان عراق - افغانستان - کره شمالی و پاکستان قعرنشینان جدول هستند.

۱۲ - رتبه‌بندی بانکی

براساس بررسی‌های به عمل آمده توسط مجله بین‌المللی بانکر در سال ۲۰۰۸، رتبه بانک‌های ایرانی از نظر میزان سرمایه (سهام عادی + ذخائر) در بین ۱۰۰۰ بانک مورد بررسی قرار گرفته شده به شرح زیر بوده است.

نام بانک	رتبه در ۱۰۰۰	میزان صعود ↑ و یا سقوط ↓ نسبت به سال قبل
بانک ملی	۴۱۸	↓ ۳۷
بانک صنعت و معدن	۴۲۵	↑ ۸۶
بانک سپه	۴۳۸	↑ ۳۷۰
بانک صادرات	۴۹۱	↓ ۳۱۴
بانک ملت	۵۵۷	↑ ۹۴
بانک تجارت	۵۷۹	↓ ۵۱
بانک پارسیان	۵۹۵	↓ ۱۹
بانک کشاورزی	۵۹۶	↓ ۴
بانک توسعه صادرات	۸۶۷	↓ ۴۲

بانک‌های مسکن با رتبه ۶۰۴ و پاسارگاد با رتبه ۷۰۵ می‌باشند و در سال مورد بررسی برای اولین بار به جمع ۱۰۰۰ بانک برتر دنیا اضافه شده‌اند.

۱۳ - سهم زنان در مدیریت

براساس بررسی سازمان ملل متحد، سهم زنان در مدیریت کشور (اجرایی و قانون‌گذاری) ۱۶٪ بوده و از این حیث در بین ۱۲۰ کشور مورد بررسی رتبه ۱۰۱ ام را دارا می‌باشیم. در این رده‌بندی، فیلیپین با ۵۸٪ سهم زنان در مدیریت اول می‌باشد. در قعر جدول نیز کشورهای عمان با ۹٪ - امارات با ۸٪ قطر و الجزایر با ۵٪ و پاکستان با ۳٪ جای دارند.

۱۴ - تعطیلات رسمی

براساس اعلام پایگاه اینترنتی مالیزیا اینسایدر، کشور ایران با ۳۰ روز تعطیلات رسمی در بین ۱۹۵ کشور جهان دارای بیشترین تعطیلات رسمی می‌باشد و سنگاپور با ۱۱ روز کمترین تعطیلات را دارد. تعطیلات رسمی در برخی دیگر از کشورها به این شرح است ژاپن ۱۷ روز - هنگ کنگ ۱۸ روز - چین ۳۲ روز.

۱۵ - جاذبه‌های توریستی و قابلیت جذب گردشگر

براساس اظهارات آقای علی شعبانی مدیر کل گردشگری سازمان میراث فرهنگی، علیرغم این که کشور ایران از نظر جاذبه‌های توریستی در جهان دارای رتبه دهم می‌باشد اما از نظر جذب گردشگر در رتبه هشتم جهان قرار گرفته است.

۱۶ - مهاجرت نخبگان

براساس اعلام صندوق بین‌المللی پول، ایران از نظر مهاجرت نخبگان در میان ۹۱ کشور در حال توسعه دارای رتبه نخست می‌باشد. براساس این گزارش سالانه ۱۸۰ هزار ایرانی به امید یافتن موقعیت‌های بهتر شغلی از کشور خارج می‌شوند که معادل خروج سالانه ۵۰ میلیارد دلار ارز از کشور می‌باشد در حال حاضر ۲۵۰ هزار مهندس و پزشک ایرانی و ۱۷۰ هزار ایرانی با تحصیلات عالی در آمریکا زندگی می‌کنند.

۱۷ - انتشار گازهای گلخانه‌ای

براساس اعلام آقای اصیلین، معاون سازمان حفاظت محیط زیست کشور ایران با تولید ۱٪ از گازهای گلخانه‌ای، مقام سیزدهم را در جهان دارا می‌باشد.
کشور آمریکا با تولید ۲۴٪ و چین با تولید ۱۴٪ رتبه‌های اول و دوم را دارا می‌باشند کشورهای هند با ۴٪ و کره با ۲٪ ششم و دهم این رده بندی می‌باشند.

۱۸ - کشته‌های تصادفات جاده‌ای

براساس اعلام رئیس سازمان راهداری و حمل و نقل جاده‌ای میزان کشته‌های جاده‌ای بشرح ذیل است
هند با سالی ۱۰۶ هزار کشته اول در جهان است.
چین با سالی ۸۱ هزار کشته دوم در جهان است
سایر کشورها عبارتند از روسیه سالی ۳۳ هزار کشته - ایران ۲۴ هزار کشته - مصر ۱۳ هزار کشته - امارات ۶۹۰۰ کشته - نروژ ۵۴۱ کشته و بلژیک ۳۸۳ کشته
ایران از نظر سرانه کشته‌های جاده‌ای، رتبه نخست را در جهان داراست.

۱۹ - خدمات پشتیبانی تجاری

شاخص‌های این فصل شامل تجارت، صادرات، ترانزیت کالا، ترخیص، حمل و نقل و هزینه‌های حمل می‌باشد.

براساس اعلام بانک جهانی و در سال ۲۰۰۹، کشور ایران در بین ۱۵۵ کشور بررسی شده در جهان در این حوزه دارای رتبه ۱۰۳ام می‌باشد.

شش کشور اول جهان عبارتند از آلمان - سنگاپور - سوئد - هلند - لوکزامبورگ و سوئیس
رتبه برخی دیگر از کشورها به این ترتیب است: امارات ۲۴ - بحرین ۳۲ - ترکیه ۳۹ - کویت ۳۶ - پاکستان ۱۱۰ - تاجیکستان ۱۳۱ - افغانستان ۱۴۳ - عراق ۱۴۸ و سومالی ۱۵۵

۲۰ - فساد اداری

براساس گزارش سال ۲۰۰۹ سازمان جهانی شفافیت کشور نیوزیلند در رتبه نخست این شاخص قرار دارد (بهترین است) کشورهای دانمارک و سنگاپور به ترتیب بعد از نیوزیلند قرار دارد در این بررسی که در بین ۱۸۰ کشور جهان انجام شده است رتبه برخی دیگر از کشورها به این شرح است:

کانادا ۸ - آلمان ۱۴ - ژاپن ۱۷ - آمریکا ۱۹ - قطر ۲۲ - امارات ۳۰ - عمان ۳۹ - چین ۷۹ - برمه ۱۷۸ - افغانستان ۱۷۹ - سومالی ۱۸۰

رتبه کشور ایران در این رده بندی ۱۶۸ ام می باشد.

۲۱ - بورس تهران

براساس گزارش فدراسیون جهانی بورس ها، بورس تهران با ارزش ۶۳ میلیارد دلار در بین ۵۴ بورس عضو فدراسیون و در پنج حوزه مورد بررسی قرار گرفته شده که شامل: ارزش بازار - ارزش معاملات - دفعات معامله سهام - درصد گردش سهام و تعداد شرکت های حاضر در بورس می باشد در رتبه ۴۳م قرار گرفته است.

این مقایسه در بازه زمانی فوریه ۲۰۰۹ تا فوریه ۲۰۱۰ انجام شده است.

۲۲ - نرخ تعرفه واردات

کشور ایران در بین ۱۵۳ کشور عضو رسمی سازمان تجارت جهانی و ۳۰ کشور عضو ناظر آن در سال ۲۰۰۸، سومین کشور با تعرفه بالا بوده است.

براساس این گزارش کشورهای باهاما با ۲۹/۹ و جیبوتی با ۲۷/۸ و ایران با ۲۶ درصد تعرفه ۳ کشور اول جهان با بالاترین نرخ تعرفه می باشند.

سایر کشورهای بعد از ایران عبارتند از: زیمبابوه ۲۵/۵٪ - بوتان ۲۱/۹٪ - تونس ۲۱/۵٪ = مراکش ۲۱/۴٪ و مالدیو ۲۰/۴٪ تعرفه کشورهای هنگ کنگ و سنگاپور صفر اعلام شده است.

میانگین تعرفه در آمریکا ۳/۵٪ - کانادا ۴/۷٪ - عربستان ۵/۲٪ و اتحادیه اروپا ۵/۶٪ می باشد.

میانگین تعرفه بخش کشاورزی در ایران ۲۸/۹٪ و در بخش صنعت ایران ۲۵/۶٪ می باشد.

۲۳ - رشد اقتصادی

براساس اعلام بانک جهانی در سال ۲۰۰۹، از بین ۱۰۸ کشور در حال توسعه در جهان، ۴۲ کشور معادل ۳۹٪ از این کشورها دارای رشد اقتصادی منفی بوده اند.

بیشتر کشورهای دارای رشد منفی در آمریکا لاتین - آسیای مرکزی و اروپای شرق هستند.

کشور چین با رشد اقتصادی ۸/۴٪ صدرنشین این فهرست است و کشور ایران با رشد اقتصادی ۱٪ در رتبه ۱۶۲م قرار دارد.

میانگین رشد اقتصادی جهان در سال ۲۰۰۹، منفی ۰/۸٪ بوده است. چند کشور دارای رشد اقتصادی منفی به شرح ذیل هستند.

مالزی ۲/۳٪-، ارمنستان ۱۳٪-، تایلند ۲/۷٪-، بلاروس ۱٪-، لیتوانی و لتونی ۱۷٪-، روسیه ۸/۷٪-، ترکیه ۵/۸٪-، اوکراین ۱۵٪-، مکزیک ۷/۱٪-

۲۴ - قیمت نفت در بودجه سالیانه

در بین کشورهای جهان، ۱۶ کشور در بودجه سالیانه‌شان از درآمدهای حاصل از فروش نفت استفاده می‌کنند.

بالاترین نرخ فروش نفت برای بودجه سال ۲۰۱۰ متعلق به کشور نروژ با بشکه‌ای ۷۲/۶ دلار و پایین‌ترین آن متعلق به کشور الجزایر است با بشکه‌ای ۳۷ دلار نرخ تعیین شده برای فروش نفت ایران در بودجه سال ۱۳۸۹ (۲۰۱۰) ۶۵ دلار می‌باشد.

۲۵ - میزان استفاده و دسترسی به شبکه جهانی مخابراتی و ارتباط (ICT)

این امکان به عنوان شاخصی مهم در تعیین میزان رشد کشورها تبدیل گردیده است. براساس گزارش مجمع جهانی اقتصاد از بررسی وضعیت ۱۳۳ کشور در جهان در این زمینه، کشورهای سوئد، سنگاپور، دانمارک، سوئیس، آمریکا، فنلاند، کانادا، هنگ کنگ، هلند و نروژ رتبه‌های اول تا دهم را به خود اختصاص داده‌اند. از میان کشورهای منطقه خاورمیانه، امارات متحده عربی دارای بالاترین رتبه می‌باشد و در رده‌بندی جهانی نیز دارای مقام ۲۳ ام می‌باشد. پس از امارات، کشورهای قطر، بحرین، عمان، آذربایجان، ترکیه، کویت، پاکستان، ارمنستان و تاجیکستان در رده‌های بعدی منطقه خاورمیانه می‌باشند. نام ایران در بین کشورهای مورد بررسی قرار گرفته دیده نمی‌شود.

گردآوری و تنظیم علیرضا حائری

فروردین ۸۹